No. 46. **1815**

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 18 NOVEMBER.

P U B L I C A T I E.

De Burgemeester der Stad Breda in ervaring gekomen zijnde, dat, niettegenstaande de bestaande 's Lands Wetten in de Stedelijke verordeningen, er velen gevonden worden die zich niet ontzien, om het Bier- en Azijnbrouwers Vaatwerk, waarin bij hun het Bier of de Azijn wordt uitgeslagen, tot eigen gebruik intehouden, en alzoo de Brouwers hun wettig eigendom afhandig maken; en hier in willende voorzien;

Waarschuwt allen en een ieder zich zorgvuldig te wachten om eenig Brouwers Vaatwerk aan te houden, te verontvreemden, of tot eenig ander einde te gebruiken, als waartoe hetzelve is uitgegeven geworden, als mede om hetzelve te breken, te zagen, of daarvan eenig ander kuip- of vaatwerk te maken, om de bodems van de voorschrevene vaten om te keren, te veranderen, of de merktekenen te vernietigen, en zulks ten einde voortekomen dat zij niet worden aangemerkt als ontvreemders van een anders eigendom, en alzoo tegen hun volgens de bestaande Wetten geprocedeerd.

Wordende den Commissaris van Politie gelast om toetezien, en door zijne onderhorigen te doen toezien, dat de inhoud dezes stiptelijk worde uitgevoerd en nagekomen.

En op dat niemand onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Breda den 16 November 1815

De Burgemeester voorn,
(get.) S. B. JANTZON VAN NIEUWLAND.

F R A N K R I J K.

Parijs den 10 November. Het schijnt dat het Vredestraktaat morgen bepaaldelijk zal worden geteekend. Lord Castlereagh dringt zeer aan op de vervulling der formaliteiten, die nog overblijven. Zijne Lordschap wordt te Londen gewacht voor zaken van de hoogste aangelegenheid. De opening van het parlement is, zoo men zegt, alleen uitgesteld, uit hoofde van zijne afwezigheid.

Lord Wellington heeft dezelke conferentien met den Koning. Z. M. ontvangt hem met eene bijzondere welwillenheid.

Parijs den 10 November. In de Moniteur van heden leest men het navolgende.

„ De geallieerde troepen hebben sedert veertien dagen een begin gemaakt met de ontruiming van het Fransche grondgebied. Er zijn met de kommandanten dezer troepen schikkingen gemaakt dat 'er op bepaalde wegen voor hun onderhoud gezorgd worde, op dat de goede orde en de discipline bewaard worde; de minister van oorlog heeft officieren van zijnen generalen staf en kommissarissen van oorlog bij alle de armeën gezonden; zij trekken de kolonnes verscheidene marschen vooruit, ten einde bij tijds in staat te zijn, om de noodige mondbehoeften op de wegen gereed te hebben. Alzoo een groot gedeelte troepen het koningrijk langs dezelfde wegen moet verlaten, zoo schijnt de ontruiming niet dan in den loop van de aanstaande maand volbragt te worden; eene te groote overhaasting zoude niet dan schadelijk kunnen zijn voor de landen door welke de geallieerde troepen moeten trekken, terwijl als dan troepen van onderscheidene natien op het zelfde punt vereenigd zouden kunnen wezen, en men den nodigen tijd niet zoude hebben om de levensmiddelen bijeen te brengen, die tot hun onderhoud vereischt worden."

Het proces van den Maarschalk Ney is werkelijk begonnen; men leest deswegens in den Moniteur van heden het navolgende:

„ De permanente krijgsraad, door den minister van oorlog, ingevolge de ordonnantie van Z. M. van den 24 Julij ll. benoemd, heeft here zitting heden in het Palais de Justice geopend, ten einde over te gaan tot de teregtstelling van den Maarschalk Ney, Vorst van de Moskowa.

„ De leden van raad, namelijk: de Maarschalk Jourdan, president; de Maarschalken Massena, Vorst van Essling; Mortier, Hertog van Treviso; Augereau, Hertog van Castiglione; de luitenants-generaals, Graaf Gazan, Claparede en Villate, de commissaris ordonnateur Joinville, belast met de functien van commissaris des Konings; de generaal Grundler, belast met de functien van rapporteur en de heer Boudin, met die van griffier; na met geslotene deuren en in afwezigheid van den Maarschalk Massena bepaald te hebben dat de redenen van recusatie door dezen Maarschalk ingebragt en gegrond op eenen hevige twist welke tusschen hem en den Maarschalk Ney in Spanje heeft plaats gehad, niet genoegzaam waren om zijne weigering van in den raad zitting te nemen te motiveren, hebben ten elf uren des morgens in den grooten zaal van assises, die tot dat einde was ingerigt, sessie genomen.

De heer Berrijer, advocaat van den Maarschalk Neij plaatste zich tegen over de regters.

De president heeft, na verscheidene brieven te hebben doen voorlezen, waarin Z. E. de minister van oorlog den Maarschalk Jourdan tot president van den raad benoemt en bevattende de benoeming van de overige leden, met den luitenant-generaal Gazan, als den oudsten aan het hoofd, verklaart dat de zitting geopend was.

De eerste zitting, welke ten half zes uren eindigde is bijna geheel verlopen met de lezing van de stukken tot het proces behorende.

Parijs den 11 November. Heden den 10 is de tweede zitting van den krijgsraad ten 10 uren geopend.

De Rapporteur heeft vervolgd met het lezen van verscheidene stukken en ingewonnen berigten, het proces rakende, en daarna werd het derde verhoor, dat de Maarschalk voor den Generaal Grundler ondergaan had, voorgelezen; waarin de Marschalk voornamelijk ontkende, voor de landing van Bonaparte eenige gemeenschap met hem gehouden te hebben, noch daarvan op eenigerhande wijze te voren onderrigt te zijn geweest; hij ontkende alles wat men getuigd had, dat hij hieromtrent gezegd, of zich daarover beroemd had, en verklaarde, dat, tot den 14 maart, (de dag van de proclamatie) alle de door hem genomene maatregelen voor het belang des Konings geweest zijn; dat, indien hij ammunitie gehad had en op den geest zijner troepen had kunnen rekenen, hij, niettegenstaande de minderheid van hun getal, zoude hebben aangevallen; dat de geest van het platte land dagelijks slegter werd; dat, indien hij in die omstandigheden gedwaald had, hij voor alles zijn vaderland had willen redden, en nimmer den Koning verraden. —

Toen de voorlezing geëindigd was, zeide de President, dat men in acht nemen moest, van geene tekenen van goed- of afkeuring te doen blijken, en dat hij aan den Commandant der wacht bevel gaf, om allen uit de zaal te doen brengen, die zich aan dezen pligt niet hielden, welken eerbied men aan de Regtbank en het ongeluk verschuldigd is.

Hierop werd de Marschalk binnengeleid, van twee Officieren der Gendarmerie vergezeld; hij was gekleed in een blaauwe rok zonder borduursel, met de Epauletten van zijn rang en het teeken van het Eere-Legioen versierd.

Den Raad geopend zijnde, vroeg hij denzelven, en las een opgestelde aanspraak:

„ Uit achting voor de Heeren Maarschalken van Frankrijk en Luitenant-Generaals, heb ik toegestemd om te antwoorden op de vragen, mij uit hun naam door den Heer Marechal-de-Camp Grundler gedaan; daar ik den loop der tegen mij begonnen procedure niet wilde hinderen.

„ Doch voor een regtbank gebragt, meen ik thans mij te moeten onthouden, om te antwoorden op alle de vragen, welke zouden strekken om de instructien van mijn proces in te wikkelen. Ik verklaar dus, zonder af te wijken van den eerbied, dien ik aan mijne Heeren de Marschalken van Frankrijk en Luitenant-Generaals verschuldigd ben, dat ik de competentie ontken van elke andere regtbank om mij te vonnissen, en ik eisch regt om voor de regters gevoerd te worden, die mij door de constitutioneele charter worden aangewezen.

„ Vreemd in zaken van regtspleging verzoek ik de vrijheid aan de regtbank, om mijne redenen, bij monde van mijn verdeediger, te doen hooren."

De President deed hem opmerken, dat het evenwel noodig zijn zoude, dat hij antwoordde op de vraag, wat zijn naam, voornaam en qualiteit en de orders waren, waar mede hij verciered is, doch dat dit antwoord hem tot niets verbond; waarop hij zeide:

„ Ik heet Michel Neij, geboren te Sarre-Louis, den 10 januarij 1769, Marschalk van Frankrijk, Hertog van Elchingen, Prins van de Moskowa, Ridder van St. Louis, Grootkruis van het Legioen van Eer, Ridder van den IJzeren Kroon en Grootkruis van de Christus Orde."

De Heer Berrijer, verdeediger van den beschuldigden, het woord genomen hebbende, beweerde in een zeer uitgebreid pleidooi de non-competentie van den krijgsraad.

De Rapporteur van den Raad heeft mede tegen de competentie van denzelven gesproken, en daarna nam de Heer Baron de Joinville het woord, als waarnemende den post

(*Vervolg op de kant van deze bladz.*)

van Commissaris des Konings, en trachtte alle de gemaakte tegenwerpingen te wederleggen, en concludeerde, dat de Raad zich met de zaak van den Marschalk Neij zoude bezig houden en terstond tot zijn vonnis overgaan.

Hierna werd de beschuldigde naar zijne gevangenis terug gebragt.

De Raad naar de Raadskamer gegaan zijnde, kwam, na een half uur overwogen te hebben, in de zaal terug en sprak aldaar het volgend vonnis uit:

„ De Raad gedelibereerd hebbende over de vraag, of dezelve zich competent erkende, om den Maarschalk Neij te vonnissen, heeft verklaard, met eene meerderheid van vijf tegen twee stemmen, dat dezelve niet competent was om den Marschalk Neij te vonnissen.

„ De Marechal-de-Camp Grundler, rapporteur, wordt gelast den Marschalk Neij dit vonnis ter kennis te brengen."

De vergadering is hierop ten half vijf uren gescheiden.

— Den 12 November. De Ministers van Z. M. hebben zich op gisteren allen naar de kamer der Pairs begeven; de Hertog van Richelieu voerde het woord.

De kamer der Pairs is belast om over de zaak van de maarschalk Ney te oordeelen.

De Procureur Generaal bij het Koninklijk Hof van Parijs, heeft de akte van beschuldiging in de kamer gelezen.

De Kamer zal alle dagen vergaderen, tot dat het Proces zal zijn afgeloopen.

N E D E R L A N D E N.

Brussel den 13 November. Zijne Koninklijke Hoogheid de Erfprins wordt binnen weinige dagen in deze stad verwacht; men meent, dat deze door de Nederlanders zoo geliefde Vorst spoedig zijne reis naar Petersburg zal aannemen.

Gisteren zijn hier Pruissische Krijgs-Commissarissen en eenige wagens onder Pruissisch eskorte aangekomen.

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

Te Denain is een kamp opgerigt van 20,000 man, tusschen Valenciennes en Bouchain; uit 8000 man Pruissen, 8000 Hanoveranen en 4000 Nederlanders saamgesteld.

Een corps Deensche troepen, bestaande uit het infanterie regiment van den Prins Ferdinand, uit het corps Jagers van Sleeswijk en twee escadrons Hussaren, heeft order gekregen, om zich naar de armée van den Hertog van Wellington in Frankrijk te begeven. Deze troepen zullen tegen het einde dezer maand door Brussel trekken.

'S GRAVENHAGE, den 14 November. De heer Canneman, kommissaris van Z. M. te Parijs, wordt eerstdaags in deze residentie terug gewacht. Men verzekert stellig, dat de zaken waarmede hij belast was, met de fransche geregeld zijn geworden.

MINISTERIE van FINANCIEN.

RENTEBETALING DER NATIONALE SCHULD.

** Van maandag den *20sten* tot en met vrijdag den *24sten* november aanstaande, zal, bij het grootboek der nationale schuld, te Amsterdam, worden gevaceerd, tot afgifte van de certificaten voor de renten, over het half jaar, verschenen geweest den 30sten junij 1815, verschuldigd op de na 1° julij tot 31 october 1815, ter inschrijving in het Grootboek ingeleverde renversalen van Nationale werkelijke rentegevende schuld, waarvan de renten zijn begonnen te loopen met primo januarij 1815.

De afgifte der rente certificaten zal geschieden aan die gene, die, bij het declaratoir van inschrijving, tot de inlevering der gezegde renversalen zijn gemagtigd geworden, en tegen de handteekening der zoodanige voor quitantie, in het rent-register; zullende nogtans voor iedere ingeleverde partij, een separaat saldo-biljet moeten worden ingevuld, hoezeer onderscheiden partijen op eene en dezelfde rekening zijn ingeschreven geworden.

's Gravenhage, den *3den* november 1815,

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

** Van maandag den 4den tot en met vrijdag den 29sten december aanstaande, zal, telken week, van maandag tot vrijdag ingesloten, bij het grootboek der nationale schuld, te Amsterdam, worden gevaceerd, tot afgifte der certificaten, opgemaakt voor de renten, over het half jaar, verschenen geweest den 30sten junij 1815, en verschuldigd op alle de inschryvingen in het Grootboek der nationale werkelijke rentegevende schuld, van letter A tot Z ingesloten, welke verzuimd zijn, ingevolge de bevorens gedane oproepingen, door of van wege de rentheffers te worden afgehaald, en mitsdien bij het Grootboek zijn blijven berusten.

's Gravenhage, den 13den november 1815.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

[illegible] den genegen zijn tot de leverantie van AARD-APPELEN en PEEN voor het Militaire Hospitaal alhier te Breda, en wel voor den tijd van zeven achtereen volgende maanden, namelijk van primo december 1815 af, tot ultimo junij 1816 toe, en worden de gegadigden verzocht om op aanstaande maandag zijnde den 20ste november, zich des morgens ten tien uren te vervoegen in het locaal van bovengemeld Hospitaal, ten einde aldaar met de conditien en voorwaarden bekend te worden.

Breda, den 16 november 1815.

D E M E E S,
Dirigerend Chirurgijn-majoor.
L. ROELOFFS.

VERKOOPING [illegible]
In de gemeente van Zevenbergen.

MICHIEL SMOLDERS, openbaar notaris residerende te Zevenbergen, en aldaar woonende aan de haven n.° 183, als daartoe aangesteld bij gewijsde van de Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te Breda, in dato 4 september een duizend acht honderd en vijftien, en den achttiende van dezelve maand geregistreerd te Breda, fol. 88, R° Cs 7 en 8 (get.) P. RIJCKEN, zal op dingsdag den, 28 November 1815, des namiddags ten vijf uren, ten huize en herberge van HENDRIK VAN DER PUT, op de markt binnen Zevenbergen, overgaan tot de publieke Verkooping en finale toewijzing van het navolgende Vast en Onroerend Goed te weten:

Van een HUIS en ERVE staande en gelegen n.° 160 aan de haven binnen Zevenbergen, belend oost de erven Jan Verhoeven, zuiden de havenkant, west Willem Appels en noorden de Haven, bij de voorloopige toewijzing of inzet gebragt op twee honderd en een- en- dertig guldens.

Het gezegde Vast Goed behoort tot den gerepudieerden boedel van wijlen LEENDERT BOL en van wijle MARIA VAN STRUIJCK, in den zijn echte leden, gewoond hebbende en overleden te Zevenbergen en waarover bij welgemelde Regtbank tot curator is aangesteld, de Heer GIJSBERTUS VAN DEN ENDEN, Griffier van het vredegeregt van het canton Zevenbergen, woonende aldaar.

VERKOOPING BIJ LICITATIE
VAN VASTE GOEDEREN,
gelegen onder Rijsbergen *en* Zundert.

Mr. L BEENS, Notaris te Ginneken, daartoe gecommitteerd bij vonnis van de Regtbank van Eersten Aanleg, van het Arrondissement van Breda, in dato 11 september 1815, behoorlijk geregistreerd, zal op de na te meldene dagen, des namiddags ten vier uren, in de herberg van PIETER LONNEE, te Rijsbergen, aan de hoogst- en meestbiedende publiek verkoopen:

Eerste Koop. Eene HUIZINGE, zijnde een wel gekalandeerd Logement en Herberg, genaamd *de Kroon*, voorzien van een Beneden en twee Boven-Kamers, benevens een ruime Zolder, twee Kook-Keukens, waarbij Pomp, Fournuis en andere gemakken gevonden worden, twee Kelders, als mede twee annexe Paarden-Stallen, en afgesloten Werf met Klinkers gevloerd, voorts een Schuur, Bakhuis, Hof en Erve, groot te zamen een half Buinder, staande en gelegen te Rijsbergen in het Dorp, oost en west den heer G Floren, zuid het Zeegstraatje en noord den Straatweg; te aanvaarden drie weken na de finale toewijzing.

Gewaardeerd op *f* 1800 : o : o.

Tweede Koop. Een Parceel ZAAILAND, genaamd *de achterste Waterman*, gelegen als voor, groot een half buinder, oost G. Woestenberg, zuid den Watermansche Loop, noord en west J. van Hellemond.

Gewaardeerd op *f* 80 : o : o.

Derde Koop. Een Parceel ZAAI- WEI-LAND en HEIDE, genaamd *de tweede Waterman*, gelegen als voor, groot één buinder, oost en zuid Mevrouw de Weduwe Havermans, west den Heer G. Floren, en noord de Watermansche Loop.

Gewaardeerd op *f* 150 : o : o.

Vierde Koop. Een Parceel ZAAILAND genaamd *de Zandakker*, gelegen als voor, groot één Gemet, oost den Heer J. Floren, zuid de oude Baan, west de Weduwe C. van den Wijngaart, en noord de kinderen van Jan Dirken.

Gewaardeerd op *f* 70 : o : o.

Vijfde Koop. Een Parceel HEIDE, gelegen als voor, in den Gouberg, groot een buinder, oost A. van den Kieboom, zuid de Gouwbergsche Heggen, west M. van Gaal, en noord de kinderen van C. J. Takx.

Item een Parceel HEIDE, gelegen als voor achter de Pannehoef, groot drie vierde gemet, oost P. Bos, zuid en noord den Heer van der Meer, en west C. van den Eeden.

Gewaardeerd op *f* 50 : o : o.

Zesde Koop. Een Parceel MOER, gelegen onder Zundert in den Aart, groot drie vierde gemet, oost C. van den Eeden, zuid Mevrouw de Weduwe Havermans, en west den Heer van der Wall.

Item een Parceel HEIDE en MOER, gelegen in de Schrieken, groot een gemet, oost J. Verhaten, zuid den Schriekschen Loop, west A. Roovers en noord L. Janssen.

Gewaardeerd op *f* 40 : o : o.

De voorschrevene Vaste Goederen behooren te zamen en [illegible] Schrauwen, Huisvrouw van Pie[illegible] de Graaf, [illegible] Erfgenamen van wijle Adriana Maria Schriekx, eerst Weduwe van Arnoldus Schrauwen en laatst van Willebord de Graaf, zijnde over gemelde minderjarigen tot voogd benoemd de Heer Christiaan Schriekx, molenaar, wonende te Meersel, en tot toeziende voogd de Heer Cornelis van den Eeden, Burgemeester te Rijsbergen.

De eerste Zitdag zal gehouden worden op Donderdag den 30 November 1815.

En de finale toewijzing op Donderdag den 14 December, daar aan volgende.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

V E R K O O P I N G.

[illegible], notaris te Teteringen, [illegible] ten huize van CORNELIS [illegible] te Teteringen bij de kerk, publiek veilen en verkoopen:

Eerste Koop. Een parceel HOOI- of MOERLAND, gelegen in den polder Vugt, over den Zwarten Dijk, onder Teteringen, groot drie morgens, vijfhonderd een-en-negentig roeden, oost de kinderen van Wellmus van Riel, west mevrouwe de weduwe van den heere Cornelis Blondel, geboren van Amersfoort, zuid den Zwarten Dijk, en noord Cornelis Vriends en andere erven meer, kunnende dadelijk worden aanvaard.

De eerste zitdag op zaturdag den 25 november, en de tweede of laatste den 9 december dezes jaars 1815.

Nadere informatie te bekomen ten kantore van gemelden Notaris.

** TE HUUR om aanstonds te [illegible], eene spatieuse HUIZINGE met [illegible] HOF en groote ERVE, voorheen de [illegible], gestaan en gelegen op de Havenmarkt [illegible] C. n.° 328, zijnde te bevragen bij den Heer Heppenbrouwer.

** Bij JOH. van [illegible], Boekverkooper te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verzonden: *Verhaal der Fransche Krijgsgevangenschap* (Augus-

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

tus 1812 tot April 1814) van *M. von Kotzebue*, Luitenant bij den Generalen Staf van het Russisch-Keizerlijke Leger, uitgegeven door deszelfs vader *August von Kotzebue*; één Deel gr. 8°. met een gegraveerde titel en vignet door Marcus.

Dit belangrijk, en zeer onderhoudend geschreven Verhaal, behelst al de bijzonderheden, zoo bij de Gevangenneming des schrijvers te Polosk, bij de voorhoede van het corps van Witgenstein, als deszelfs overbrenging naar het Fransche Hoofdkwartier bij, en gesprekken met de generaals Massena en St. Cijr. Voorts, deszelfs vervoering door een' Hollandsch officier naar Wilna, Tilset, Konings-bergen, Berlijn, Mentz en over Parijs naar Soissons, gevangenis te St. Malo, en bevrijding bij den intocht der Russen te Parijs; doorvlochten met eene menigte voorvallen, gedurende die reis, en karaktertrekken der Russen, Polen, Duitschers en Franschen, vooral der laatstgemelden, onder wien de schrijver een' geruimen tijd verkeerde. Door al hetwelke dit boek eene aangename lektuur voor alle soorten van lezers uitmaakt. De prijs is *f* 2 : 18 : —

Bovengemeld werk is mede bij de uitgevers dezer courant te bekomen.

** Bij de Boekverkoopers A. BLUSSE en ZOON, te Dordrecht, is gedrukt en alöm aan de Correspondenten [illegible]den:

I. R. VAN DER PIJL, Grammaire Hollandaise pratique à l'usage des étrangers, et principalement des François, qui veulent apprendre cette Langue. *f* 1 : 16 : -

II. ——— Nouveaux Élémens de la Conversation, en Hollandois et en François. *f* o : 15 : -

III. A. J. [illegible]OUGIER, Recueil d'Exemples pour ceux qui veulent en peu de temps apprendre l'Hollandois. *f* o : 15 : -

** BREDA. A. SIMON NATHANS, Derz., geëxamineerd en geädmitteerd Mond-, Kies- en Tandmeester van Amsterdam enz., verwittigt zijne geabonneerden en verdere begunstigers, dat hij van maandag den 20 tot vrijdag den 24 nov. 1815. te spreken of te ontbieden zal zijn bij ESNAULT in *den gouden Leeuw* te Breda. Zijne behendigheid in 't uitnemen van *Kiezen en Tanden*, dubbelde en zoogenoemde Wolfstanden, 't inzetten van valsche en artificiele tanden, 't schoonmaken der zwarte en die met kalk bezette, 't rangeren en plomberen der tanden en kiezen, is genoegzaam alhier als elders bekend, dat hij daar van veel behoeft te melden.

N.B. Gaat niet uit of moet ontboden worden, bedient al. le armen *gratis*. Woont te Amsterdam in de Nieuwe Hoogstraat n.° 7.

Te BREDA bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.